

Hasan Ünal Nalbantođlu

ULUS BAKER BULUŐMASI 2008 AÇIŐ KONUŐMASI

(konuŐmanın 14. 7. 2008'de düzeltilmiŐ biçimi)

Dođrusunu isterseniz, bugün açılıŐı yapılan bu buluŐmaya konuŐmacı sıfatıyla katılmayı pek düşünmüyordum. Sebebi çok basit: Ulus'un aramızdan ayrılıŐından çok kısa bir süre sonra ODTÜ Sosyoloji Bölümünde yapılan anma toplantısında söylediklerim, ardından da *Toplum ve Bilim* dergisinin Ulus'a kapsamlı bir dosya ayırdığı sayısında aynı minvalde görece geniş bir yazımın çıkmasıyla diyeceklerimi tükettiğime inanıyordum. Ama iŐte, Tanıl Bora, bilinen uygarlığıyla bir Őey önerdiğinde reddetmek zordur.

O halde yeni ne söylenebilir?

Belki Ulus'la aramda her zaman yumuŐak gitmemiŐ bir birliktelikten çıkarılabilir bir iki ders ıŐığında bir iki noktayı düşünmek isteyebiliriz:

Diyebiliyor muyuz, “Budur iŐte meselem! ,” daha da önemlisi “Budur iŐte meselemiz!” diye? Birlikte iŐ yapabilmek tam doğru soru değil. ‘seçkinyalnlığımız’da gelen, özgürce üreyen ‘keyifzaman’ da tüm doğallığıyla ortaya çıkan ya da ‘Őey’leri zorlamasız üretilen bilgileri paylaŐırken, birlikte aynı yöne, bir ‘üçüncü’ye ‘muhabbet’ içinde bakabilmekten söz ediyorum. Bu ‘sarandünyamızla hakiki bir derdimiz olduğunun da göstergesidir.

Elbette kiŐiyi sürü bireyliğine mahkûm etme yönünde dıŐ nesnel koŐulların körüklediği ve her birimize deđiŐen derecelerde yılgın bir tekbenciliğin bulaŐtığı bir dünyada özveri/dayanıŐma terâneleriyle bunu gerçekleŐtirmeyiz. O zaman, böyle safdil humanist beklentiler içine bir kez daha düşmek yerine, sözkonusu zayıflığı aşma yönünde ne yapılabilir? Ulus'un zaman zaman aşmakta başarısız olduğu bir zayıflığın üstesinden gelmekten söz ediyorum Őimdi de.

Bu çabaya Őu ya da bu nedenle girişilemediğinde, durumu kurtarma amacıyla ille de bir Őeyleri açıklama, gerekçeleme çabası çabucak ‘haklı çıkarma’ya, dahası, boŐgurura da dönüşebilir. Bu da Ulus'un da sözünü ettiğim zayıflıkla bağıntılı olarak yer yer sergilediği bir insanlık hâli idi. Böyle durumlarda karŐıda dikilen ya da kül yutmayanların dikiverdiği soru iŐaretleri karŐısında, arzu (*orexis*), iŐtah, duygular vb. üzerine çuvallar dolusu gerekçelendirme ortalıkta salınmaya baŐlar genellikle. Aslında ‘iktidar’ kurmaya yönelik bir yaŐam istencinin sergileniŐinden başka bir Őey olmayan bu yaygın sevimsiz durumun alternatifi iktidara boyun eğmek değildir elbette. Tüm bunlar karŐısında, hangi konuda ne yaparsak yapalım, ne çalıŐırsak çalıŐalım, birlikte ‘budur iŐte meselemiz, derdimiz’ diyebilme, aynı yöne bakabilmenin aynı süreçte yukarıda değindiğim ‘seçkinyalnlığın’ birlikte bakıŐın görkemine dönüşmesine de zemin oluŐturacađı kanısındayım.

Aksi takdirde, yama gibi dökülebilir üzerimizden ‘iktidar istenci’yle yüklü tüm yaptıklarımız diye korkuyorum.